

μας νὰ βελτιώσωμεν τὸ σχῆμα, καὶ νὰ κάμωμεν τὸ σῶμα νὰ ἐπαυξήσῃ, ὡς ἐπιτοπλεῖστον ἀνατρέπουσιν ὅλως διόλου τὸν σκοπὸν μας. Ἡ στενοχωρία καὶ τὸ δυνατόν σφίγιμον ὄχι μόνον τὴν κυκλοφορίαν τῶν ὑγρῶν τοῦ σώματος ἐμποδίζουν, ἀλλὰ καὶ δὲν ἀφίνουν νὰ διανεμηθῇ ἐξίσου ἡ τροφή εἰς τὰ διάφορα μέρη τοῦ σώματος, ὥστε ἐξ ἀνάγκης ἡ αὔξις τοῦ παιδίου γίνεται ἄνισος, ἢ μὲ ἄλλας λέξεις τὸ σῶμα μορφοῦται κακῶς.

Καὶ κατὰ τοῦτο τὰ πλεόν ἀπολίτιστα καὶ ἀκαλλιέργητα μέρη τοῦ κόσμου δεικνύουσι περισσοτέραν ἡμῶν φρόνησιν. Ἐκεῖ ἀνατρέφουσι τὰ τέκνα των ἀπλούστατα, διότι ἀκολουθοῦσι τὰς ὑπαγορεύσεις αὐτῆς τῆς φύσεως. Εἰς τὰ παράλια τῆς Ἀφρικῆς τὰ παιδιά εἶναι χωρὶς ἐνδύματα, καὶ οὔτε τὰ δένουσιν οὔτε τὰ σπαργανοῦν διόλου, ἀλλὰ τὰ ρίπτουν εἰς εἰδός τι στρώματος, καὶ τὰ ἀφίνουν νὰ κυλῶνται εἰς αὐτὸ, καὶ μ' ὅλον τοῦτο ὄχι μόνον δὲν γίνονται δύσμορφα καὶ φιλάσθενα, ἀλλὰ καὶ ὅλον τὸ ἐναντίον, ὑγιῇ καὶ εὐρωστα. Γνωρίζομεν δὲ ὅτι περισσότερον μεταξὺ τῶν ἐξευγενισμένων καὶ πεπολιτισμένων ἐθνῶν τοῦ κόσμου εὐρίσκονται δύσμορφα σώματα παρὰ μεταξὺ τῶν βαρβάρων καὶ ἀπολιτίστων φυλῶν τοῦ ἀνθρώπου γένους.

Ἐπίσης ἀνόητος εἶναι ἡ πρόληψις, ἥτις ἀκόμη διασώζεται μεταξὺ πολλῶν, ὅτι, ἂν τὸ παιδίον δὲν σπαργανωθῇ, ἤγουν δὲν περιτυλιχθῇ καλῶς μὲ τὰς λεγομένας φασκίας, γίνεται ἀσθενὲς καὶ ἀδύνατον. Ὅχι μόνον ἀφ' ὅσα ἀνεφέραμεν ὡς πρὸς τὰ ἀπολίτιστα ἔθνη μανθάνομεν πόσον ἐξ ἐναντίας εἶναι βλαπτικὸν καὶ ἐπικινδύνον εἰς τὴν ὑγείαν καὶ εὐεξίαν τοῦ σώματος τὸ σφίγιμον, ἀλλ' ἀκόμη καὶ ἀφ' ὅσας παρατηρήσεις δυνάμεθα νὰ κάμωμεν εἰς αὐτὰ τὰ ἄλογα ζῶα. Ποτὲ σχεδὸν δὲν φαίνονται μεταξὺ των δύσμορφα, διότι τὰ νεογνά των, ἐλευθέρως τὰ μέλη των μεταχειρίζόμενα, ἔχουν ἐλευθέραν καὶ τὴν κυκλοφορίαν τῶν ὑγρῶν τοῦ σώματος. Πολλὰ ἐξ αὐτῶν τῶν ζώων εἶναι ἀδύνατα ὅταν ἔρχονται εἰς τὸν κόσμον, καὶ μ' ὅλον τοῦτο γίνονται ἀκολουθῶς ἰσχυρά, ὑγιῇ, καὶ ὡραία· δὲν χρειάζονται οὔτε σπαργανώματα, οὔτε δεσμάματα, οὔτε κανὲν ἄλλο ἀπὸ τὰ τοιαῦτα. Πόση μωρία ἤθελεν εἶσθαι, ἂν γεωργός τις, π. χ., ἔσφιγγε μὲ πολλὰ δεσμάματα πωλάριον ἢ μοσχάριον, διὰ νὰ κάμῃ αὐτὸ δυνατώτερον καὶ εὐμορφότερον; Καὶ διατί λοιπὸν νὰ μεταχειρίζονται αἱ μητέρες τοῦτο εἰς τὰ ἀνθρώπινα ὄντα; διατί νὰ μὴ θέλωσι ν' ἀφήσωσι τὴν κακίστην ταύτην πρόληψιν, ἀλλὰ νὰ νομίζωσιν ὅτι μὲ τὰ σφιγξίματα κάμνουν κατὰ τὴν φύσιν, ὥστε νὰ καταντῶσι τινὲς (πρᾶγμα τὸ ὅποιον ἐβεβαιώθη ὅτι ἔγινε) καὶ μὲ τὰ σχοινία ἀκόμη νὰ περισφίγγωσι τὰ τέκνα των, ἐλπίζουσαι ὅτι

κάμνουν αὐτὰ ἰσχυρά, καὶ, κατὰ τὴν φράσιν, δυναμόνοισι τὸ κόκκαλόν των; Ὅχι, ἀδελφὴ μου, ἂς ἀφίνωμεν αὐτὴν τὴν φύσιν νὰ ἐνεργῇ μόνῃ, καὶ ἀναμφιδόλως αὐτὴ δίδει καὶ εὐρωστίαν καὶ καλῆτερον σχῆμα εἰς τὰ τέκνα μας.

Πολλὰι μητέρες ὑπερασπίζονται τὰ δεσμάματα μὲ τὴν ἰδέαν ὅτι αὐτὰ κάμνουν τὰ βρέφη των νὰ ἡσυχάζωσι· καὶ τοῦτο κατὰ μέρος τῶνόντι ἀληθεύει, διότι ἀπὸ τὸ σφιγκτὸν δέσιμον τὸ κλαύσιμον καθίσταται δύσκολον καὶ ἐπίπονον, καὶ ἐντεῦθεν προέρχεται ἡ ἡσυχία τοῦ δυστυχικοῦ παιδίου· ἀλλὰ πόσον ἀθλία εἶναι ἡ τοιαύτη ἡσυχία!

Θεώρησε καὶ τὰ σχεδὸν νενεκρωμένα μέλη τοῦ σπαργανωμένου νηπίου! Εἶμαι βεβαία ὅτι ὁλόκληρον τὸ φαινόμενον τοῦ τοιοῦτου νηπίου ἤθελε κινήσιν εἰς οἶκτον καὶ συμπάθειαν τὰς μητέρας, ἐὰν δὲν ἦσαν συνειθισμένοι νὰ τὸ βλέπωσιν εἰς αὐτὴν τὴν κατάστασιν.

Παρατήρησε προσέτι πόσῃ ἡδονῇ αἰσθάνεται, ὅταν ἀπὸ εὐσπλαγχνίαν, ἂν καὶ δι' ὀλίγας στιγμὰς, ἐλευθερόνεται ἀπὸ τὰ σκληρὰ ταῦτα δεσμάματα! Παρατήρησε αὐτὸ πόσον χαίρει τὴν προσωρινὴν ἐλευθερίαν τῶν μελῶν του, ὡς αἰχμάλωτος ὅστις ἔφυγεν ἀπὸ τὰ δεσμά· μὲ πόσῃ εὐχαρίστησιν ἀπολαμβάνει τὴν ἀβίαστον ἀναπνοὴν τῶν τρυφερῶν πνευμόνων του! Διατί, ἀδελφὴ μου, αἱ μητέρες νὰ ἔχωσι τόσῃ σκληρότητι, καὶ νὰ τοῦ διακόπτωσι τὰς εὐχαριστήσεις ταύτας; Διατί νὰ βλάπτωσι τὴν ὑγείαν του μὲ ἀνάρμοστα φορέματα; Ποσάκις ὄχι μόνον ἡ κρᾶσις βλάπτεται, ἀλλὰ καὶ αὐτὴ ἡ ζωὴ θυσιάζεται μὲ τὴν κακίστην ταύτην συνήθειαν! Τοῦτο δὲ ἀκόμη ἂς σημειώσωμεν ὅτι, ἂν τὰ ὑγιῇ καὶ εὐρωστα σώματα βλάπτονται μὲ τὰ συχνὰ ταῦτα σφιγξίματα, πόσον πρέπει νὰ νομίσωμεν ὅτι πάσχουσι τὰ ἀδύνατα παιδιά;

Ἔπονται παρατηρήσεις περὶ τροφῆς καὶ γυμνάσεως, ἐπίσης ἀξιόλογοι, τὰς ὁποίας ὁμως διὰ τὰ στενά μας ὅρια ἀναγκαζόμεθα ἐξ ὁλοκλήρου νὰ παραδράμωμεν.

Ἔπεται συνέχεια.

ΑΝΕΚΔΟΤΟΝ ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΙΑΤΡΟΥ ΣΤΙΛΛΙΓΓΙΟΥ.

Ὁ Στιλλίγγιος, περίφημος Γερμανὸς ἱατρός καὶ συγγραφεὺς, ἐγεννήθη ἐν Οὐεσφαλίᾳ τὸ 1740, ἀπέθανε δὲ τὸ 1817. Ἐχρημάτισεν ἀριστος ὀφθαλμιατρός.

Εἰναι καὶ τῆς νεότητος αὐτοῦ ὁ Στιλλίγγιος ἦτο πολλὰ πτωχὸς, ἄμοιρος τῶν κοινῶν ἀναπαύσεων καὶ ἀναγκαίων τῆς ζωῆς. Μετὰ πολυχρόνιον δὲ ἀνησυχίαν καὶ πολλὰς προσευχὰς ἐπληροφόρηθη ὅτι τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ ἦτο νὰ ὑπάγῃ εἰς τὸ πανεπιστήμιον, καὶ νὰ σπουδάσῃ τὴν ἱατρικὴν. Κατὰ πρῶτον, δὲν ἔκλεξε πανεπιστήμιον, ἀλλὰ περιέμενεν ὑποδήλωσιν τοῦ ἐπουρανίου Πατρὸς του· καθότι, σκοπὸν ἔχων νὰ σπουδάσῃ ἀπλῶς ἐκ πίστεως, δὲν ἤθελεν εἰς τίποτε ν' ἀκολουθήσῃ τὸ ἴδιον

αὐτοῦ θέλημα. Μετὰ τρεῖς ἐβδομάδας ἀποῦ ἔκαμε τὴν ἀπόφασιν ταύτην, ἠρωτήθη ὑπὸ τινος φίλης ποῦ ἐσκόπευε νὰ ὑπάγῃ. “Δὲν ἐξεύρω,” ἀπεκρίθη. “Ὁ γείτων ἡμῶν Τ.,” εἶπεν ἐκείνη, “ὑπάγει εἰς τὸ Στρασβούργον νὰ διαχειρμάσῃ ἐκεῖ. Ὑπαγε μετ’ αὐτοῦ.” Τοῦτο κατένυξε τὴν καρδίαν τοῦ Στιλλίγγιου· ἡσθάνθη ὅτι αὕτη ἦτον ἡ περιμενομένη ὑποδήλωσις. Ἐν τῷ μεταξῷ, αὐτὸς ὁ Τ. εἰσῆλθεν εἰς τὸν θάλαμον, καὶ ὑπερευχαριστήθη μὲ τὴν πρότασιν. Ἡ εὐδαιμονία τοῦ Στιλλίγγιου ἐξηρτᾶτο ἡδὴ ἀπὸ τὸ νὰ γένῃ ἰατρός, καὶ πρὸς τοῦτο ἀπητοῦντο τοῦλάχιστον χίλια δίστηλα, ἐξ ὧν οὐδὲ τὰ ἑκατὸν ἐγνώριζε πόθεν νὰ προμηθευθῇ. Σταθερῶς μ’ ὅλον τοῦτο προσήλωσε τὴν πεποίθησιν αὐτοῦ εἰς τὸν Θεόν, καὶ διελογίζετο ὡς ἐπομένως— “Ὁ Θεὸς τίποτε δὲν ἀρχίζει χωρὶς νὰ τὸ τελειώσῃ ἐνδόξως· εἶναι δὲ ἀληθέστατον, ὅτι αὐτὸς μόνος διέταξε τὰς παρούσας περιστάσεις μου χωρὶς τὴν ἰδικήν μου συνέργειαν. Ἐπομένως εἶναι προσέτι ἀληθέστατον, ὅτι αὐτὸς θέλει ἐκτελέσει πᾶν τὸ περὶ ἐμὲ κατὰ τρόπον ἀξιώτατον ἑαυτοῦ.” Μειδιῶν ἔλεγε πολλάκις πρὸς τοὺς ἐπίσης ἐνδεεῖς φίλους του— “Ἀπορῶ πόθεν μέλλει νὰ μὲ στείλῃ χρήματα ὁ οὐράνιος Πατήρ μου.” “Ὅτε δ’ ἐφάνερον ἄνησυχίαν, ἔλεγε, “Πιστεύσατε βεβαίως ὅτι ὁ δυνηθεὶς νὰ θρέψῃ χιλίους ἀνθρώπους μὲ ὀλίγον ἄρτον ζῇ ἀκόμη, καὶ εἰς αὐτὸν παραδίδομαι. Αὐτὸς βεβαίως θέλει εὐρεῖ μέσα. Μὴ μεριμνᾶτε· ὁ Κύριος θέλει προβλέψει.”

Μόνον τεσσαράκοντα ἐξ δίστηλα ἠμπόρεσε νὰ οἰκονομήσῃ διὰ τὸ ταξείδιόν του. Καθ’ ὁδὸν ἔτυχον εἰς αὐτὸν ἀνυπερβλήτα ἐμπόδια καὶ ἀργοπορία· ὥστε φθάσας εἰς τὸ Φραγκοφόρτον, τριῶν ἡμερῶν δρόμον ἀπέχον τοῦ Στρασβούργου, εἶχεν ἤδη ἐξωδευμένα ὅλα τὰ χρήματά του, πλὴν ἑνὸς διστήλου. Δὲν εἶπεν ὅμως εἰς κανένα τίποτε, ἀλλὰ περιέμενε τὴν βοήθειαν τοῦ οὐρανίου Πατρός του. Περιπατῶν εἰς τὴν ὁδὸν, καὶ προσευχόμενος ἐσωτερικῶς εἰς τὸν Ὑψιστον, ἀπῆντησε τὸν κύριον Α., ἔμπορον ἐκ τοῦ τόπου τῆς διατριβῆς του, ὅστις εἶπεν εἰς αὐτὸν, “Στιλλίγγιε, διατί ἤλθες ἐδῶ;” “Ὑπάγω εἰς τὸ Στρασβούργον νὰ σπουδάσω τὴν ἱατρικὴν.” “Πόθεν πορίζεσαι τὰ ἀναγκαῖα;” “Ἐχω πλούσιον πατέρα εἰς τοὺς οὐρανοὺς.” Ὁ κύριος Α. ἠτένισεν εἰς αὐτὸν, καὶ ἠρώτησε, “Πόσα χρήματα ἔχεις πρόχειρα;” “Ἐν δίστηλον,” εἶπεν ὁ Στιλλίγγιος. “Λοιπὸν,” εἶπεν ὁ κύριος Α., “καὶ ἐγὼ εἶμαι εἰς τῶν οἰκονόμων τοῦ οὐρανίου Πατρός σου” καὶ τὸν ἐνεχείρισεν τεσσαράκοντα τρία δίστηλα. Θερμὰ δάκρυα ἔρρευσαν ἀπὸ τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ Στιλλίγγιου. “Τώρα,” εἶπεν, “εἶμαι ἀρκετὰ πλούσιος· δὲν χρειάζομαι πλέον τίποτε.” Ἡ πρώτη αὕτη ἀπόπειρα ἐνέπνευσεν εἰς αὐτὸν τόσον θάρρος, ὥστε δὲν ἀμφίβαλλε πλέον ὅτι ὁ Θεὸς ἤθελε τὸν συνδράμει διὰ πάντα.

Ἀποῦ διέτριφεν ὀλίγον καιρὸν εἰς τὸ Στρασβούργον, κατήντησαν πάλιν εἰς ἐν τὰ τριάκοντα τρία δίστηλα· ὅθεν καὶ ἤρχισε νὰ προσεύχεται θερμότερα. Περὶ

τὸν χρόνον τοῦτον, ὁ συγκάτοικος αὐτοῦ, κύριος Τ., τὸν εἶπε μίαν πρωΐαν, “Στιλλίγγιε, πιστεύω ὅτι δὲν κρατεῖς πολλὰ χρήματα.” καὶ τὸν ἐπρόσφερε τριάκοντα δίστηλα εἰς χρυσόν, ἅτινα ἀσμένως ἐδέχθη ὡς ἐκ Θεοῦ. Μετ’ ὀλίγους μῆνας ἐφθασεν ὁ καιρὸς, καθ’ ὃν ὤφειλε νὰ πληρώσῃ τὰ δίδακτρα εἰς τοὺς καθηγητὰς, εἰ δὲ μὴ, νὰ ἐξαλειφθῇ τὸ ὄνομά του ἀπὸ τὸν κατάλογον τῶν μαθητῶν. Τὸ ἀργύριον ἔπρεπε νὰ πληρωθῇ εἰς τὰς ἐξ ὥρας τὴν πέμπτην τὸ ἑσπέρας. Ἡ πρωΐα τῆς πέμπτης ἦλθεν, ἀλλὰ δὲν εἶχεν ἀργύριον, οὐδὲ κανὲν μέσον δι’ οὗ νὰ τὸ προμηθευθῇ. Ἐδαπάνησεν ὅλην τὴν ἡμέραν προσευχόμενος. Ἦσαν ἤδη πέντε ὥραι μετὰ τὴν μεσημβρίαν, ἀλλ’ ἀργύριον δὲν εἶχε φανῇ. Ἡ πίστις αὐτοῦ σχεδὸν ἤρχιζε νὰ ἐκλείπῃ· ἰδρῶς τὸν περιέχυσεν· τὸ πρόσωπόν του κατεβράχῃ ἀπὸ δάκρυα. Κάποιος ἔκρουσε τὴν θύραν. “Εἰσελθε,” εἶπεν αὐτός. Ἦτον ὁ οἰκοκύριός του. “Ἦλθον,” εἶπεν ὁ κύριος Ρ., “νὰ ἴδω πῶς σὲ ἀρέσκει τὸ δωματίόν σου.” “Σὰς εὐχαριστῶ,” εἶπεν ὁ Στιλλίγγιος· “μὲ ἀρέσκει πολὺ.” “Μίαν ἄλλην ἐρώτησιν ἤθελον νὰ σ’ ἐρωτήσω,” εἶπεν ὁ οἰκοκύριος· “ἔφερες χρήματα μαζὴ σου;” Ὁ Στιλλίγγιος λέγει ὅτι ἡσθάνθη ὡς ὁ Ἀμβρακούμ, ὅτε ὁ ἄγγελος ἤρπασεν αὐτὸν ἀπὸ τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς νὰ τὸν μεταφέρῃ εἰς τὴν Βαβυλῶνα. “Ὅχι, δὲν ἔχω ἀργύριον,” ἀπεκρίθη. Ὁ οἰκοκύριος τὸν ἐθεώρησεν ἐκπεπληγμένον, καὶ τελευταῖον εἶπε, “Βλέπω ὅτι ὁ Θεὸς μ’ ἔστειλε πρὸς βοήθειάν σου.” Ἀμέσως δ’ ἐξῆλθε, καὶ μετ’ ὀλίγον ἐπέστρεψε φέρων τεσσαράκοντα δίστηλα εἰς χρυσόν.

“Τότε,” λέγει ὁ Στιλλίγγιος, “ἡσθάνθη ὡς ὁ Δανιὴλ εἰς τὸ σπήλαιον τῶν λεόντων, ὁπότε ὁ Ἀμβρακούμ ἔφερεν εἰς αὐτὸν τὴν τροφήν του.” Ἐπесе δ’ ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, καὶ εὐχαρίστησε τὸν Θεὸν μετὰ δακρύων. Ἐπομένως ὑπῆγε, καὶ ἐπλήρωσε τὰ δίδακτρα ὡς οἱ πλουσιώτεροι. Ὁλόκληρος ἡ ἀκαδημαϊκὴ ζωὴ του δὲν ἦτον εἰμὴ σειρὰ τοιούτων περιστάσεων. Πολλάκις ἐστερεῖτο ἀπὸ χρήματα· δὲν ἐζήτηι ὅμως παρ’ ἀνθρώπου· διότι δὲν εἶχε τινα, παρ’ οὗ νὰ ζητήσῃ· ἐζήτηι ὅμως παρὰ τοῦ Θεοῦ, ὅστις πάντοτε τὸν ἐδίδεν εἰς τὰς ἀνάγκας του. Θερμῶς ἐπεκαλεῖτο τὴν θείαν ὁδηγίαν, καὶ ἡσθάνετο ὅτι τὴν ἐλάμβανε· μετεχειρίζετο μὲν πάντα νόμιμον τρόπον εἰς ἀναπλήρωσιν τῶν ἰδίων του χρειῶν, καὶ ὠφελεῖτο ἀπὸ πᾶν δυνατὸν μέσον· ἀλλ’ ὅτε δὲν εἶχεν ἰδιά του μέσα, ἐζήτηι βοήθειαν παρὰ Θεοῦ, καὶ πάντοτε ἐλάμβανε τὸ ζητούμενον. Κατέστη δὲ εἰς τῶν χρησιμωτέρων ἰατρῶν, καὶ μέγιστος εὐεργέτης τῶν πενήτων. Εἶχε θαυμαστὴν πεῖραν εἰς τὴν θεραπείαν τῶν ὀφθαλμῶν, καὶ ἔδωκε τὸ φῶς ἐν μέρει ἢ ἐξ ὀλοκλήρου εἰς δύο χιλιάδας ἀνθρώπων σχεδὸν τυφλῶν, ἐξ ὧν οἱ πλεῖστοι ἦσαν πένητες, καὶ ἀνίκανοι νὰ τὸν ἀνταμείψωσι. Θέλομεν ἀποδείξιν ἰσχυροτέραν ὅτι ὁ Θεὸς ἦτον ὁδηγός του;

Ἡθους δικαίου φαῦλος οὐ φαύει λόγος.